

## Fakta om hester

Tekst/illustrasjoner:

Anne Schjelderup/Clipart.com

Sist oppdatert: 4. januar 2004

### **Historisk utvikling**

Hesten stammer fra et lite rev-lignende dyr, *hyracotherium*, som levde i Asia for ca. 70 millioner år siden. På den tiden var Asia forbundet med Amerika ved Beringstredet i nord. Dette lille dyret vandret således over til Amerika og utviklet seg etterhvert til *Eohippos* – et hestelignende dyr, omtrent så stor som en rev, og som hadde fire tær. *Eohippos* utviklet seg litt etter litt til nåtidens hest: *Equus caballus*. Hesten vandret så tilbake til Asia, og spredte seg der. I Amerika døde den imidlertid ut, og ble ikke gjeninnført før på 1500-tallet.

### **Dagens hesteraser**

De forskjellige hesterasene kan føres tilbake til tre ulike villhestraser:

- *steppetarpaen* – europeiske villhester som ble utryddet på 1850-tallet
- *skogtarpaen* – ble utryddet de fleste steder i Middelalderen, de aller siste ble utryddet på 1800-tallet
- *Przewalski-hesten* – lever fortsatt i Asia

Hesterasene kan deles inn i to hovedkategorier:

- *Kaldblodshester*  
Kaldblodshester er rolige og sindige. De er veldig sterke og utholdende med tykke ben og kraftig hovskjegg. Huden er tykk og særlig vinterstid har de en tykk og kraftig pels. Kaldblodshester brukes som regel som arbeids- og kløvhester, men de kan også være gode ridehester, særlig for klatring i ulendt terreng. *Dølahest* og *fjording* er kaldblodshester.
- *Varmblodshester*  
Varmblodshestene deles ofte inn i halvblods- og rene varmbloidsraser. Halvblodshester er slankere og raskere enn kaldblodshester, men fortsatt sterke og utholdende. De brukes som regel til å trekke vogner og som ridehester. Politihester er som regel halvblods. I Norge bruker politiet *svensk halvblods*.

Varmblodshester er veldig tynne og raske hester. De er mer nervøse enn kaldblodshester og kan ha et hissig temperament. Slike hester brukes mest til ridning og som konkurransehester. Både *araberhester* og *fullblodshester* er varmbloidshester. Fullblodshester brukes til veddeløp, og araberhestene brukes mest som ridehester og for langdistanseløp.

### **Kjennetegn**

Hesten tilhører hestefamilien *Eqidae*. Andre nålevende dyr i denne familien er eselet, det asiatiske villeselet og sebraen.

Hesten har bare én tå og står på en kraftig negl som vi kaller «hov». Denne hoven er veldig hard og gjør at hesten kan løpe fort, også på stenete og hardt underlag. Man skal imidlertid aldri ri en hest i galopp på hardt underlag, det kan føre til skade på benene. Tyngden av en rytter gir en helt annen belastning enn om den løper fritt.

Hesten har hovedsakelig tre måter å bevege seg på. *Skritt* kalles det når hesten går, *trav* kalles det når hesten løper med raske skritt, og *galopp* kalles det når hesten beveger seg raskt med rullende bevegelser. Islandshester har to gangarter til, *tølt* og *passgang*. Disse gir jevne og myke bevegelser, men er ikke like raske som galopp.

Hestens mankehøyde (høyde over ryggen) kan variere fra 80-195 cm. Hester som er lavere enn 147 cm kaller vi for *ponnier*.

Hannhesten kaller vi for *hingst* og hunnhesten kaller vi for *hoppe*. Barna kaller vi for *føll*. Hoppene får ett føll (noen ganger to) i året. De er drektige (gravide) i 11 måneder og er kjønnsmodne i 3-4 års alderen. Hester kan leve i opptil 40 år, men blir sjelden eldre enn 25 år.